

NIEUWS UIT DE DIEPZEE

A.D.J. Meeuse

News from the deep sea

I saw recently on Discovery Channel a documentary film about an expedition with a deep sea submarine on a deep location westerly from Central America. The film showed many different animals which partly seem to be new to science. But most interesting was a giant squid (*Architeuthis*). This is the first time that this animal was seen alive in its own habitat.

Een poosje geleden zag ik op Discovery Channel een documentaire over diepzee-onderzoek. Een marien-biologisch instituut in Californië beschikt over een bemande diepzee-duikboot die speciaal is ontworpen voor het verkennen van de zeeën tot een diepte van enkele honderden meters waar meer kans is op spectaculaire vondsten. De gekozen locatie, een diepe plek ten westen van Midden-Amerika, bleek een schot in de roos. Een langzaam opwaartse stroming voerde interessante dieren binnen het door schijnwerpers verlichte gezichtsveld van de camera en andere zwommen voorbij. De zeer geslaagde filmopnamen toonden deels nog onbeschreven vissen, fraaie kwalen, garnalen of kreeftjes (met andere dieren meegekomen?) en kleurrijke zeenaaktslakken waarvan de meeste nog onbeschreven soorten en zelfs geslachten lijken te zijn. De verwachting werd daarmee beantwoord dat op aanzienlijke diepte een gevarieerde fauna aanwezig kan

zijn. De meest interessante, ook op de film vastgelegde waarneming, wat vaag aan de rand van het gezichtsveld maar voldoende herkenbaar, is van een grote kop met daaraan dijbeendikke tentakels. Dit is de eerste keer dat de reuzeninktvis (*Architeuthis*) in levende lijve is waargenomen. Tot dan toe was dit dier slechts bekend van enkele aangespoelde exemplaren. Men vermoedde, dat dit, soms met de fabelnaam 'kraak' aangeduide dier in dieper water leeft (hetgeen dus bewaarheid is) maar bereikbaar voor de potvis (die diep kan duiken) en zelfs het hoofdvoedsel van dit walvisachtige dier vormt. De op de huid van potvissen dikwijls aanwezige, ronde en littekenachtige afdrucken zijn waarschijnlijk het gevolg van de doodstrijd van de reuzeninktvis die zich met zijn tentakels (waar zuignappen op zitten) verweert. Ook de als reukstof gebruikte amber, een produkt van de potvis, zou primair van de inktvis afkomstig zijn. De kans lijkt uiterst gering dat een treffen tussen een potvis en een 'kraak' ooit wordt waargenomen. Er rijzen ook nog andere vragen: waar voedt *Architeuthis* zich mee, en hoe staat het met de voortplanting en de ei-afzetting? Vergelijkenderwijs zouden deze vragen getoetst kunnen worden aan pijlinktvissen (*Loligo*) en *Ommastrephes*.

Adres van de auteur:
Prins Hendrik Stichting, kamer 15
Voorstraat 41
1931 AH Egmond aan Zee